

Промисловість України і Польщі: порівняльна оцінка конкурентних переваг

Проведено порівняльну статистичну оцінку конкурентних переваг промисловості України і Польщі та їх прикордонних регіонів (Львівської області і Підкарпатського воєводства) упродовж 2011-2015 років. Розраховано загальний і частковий (за окремими сегментами виробничо-господарської діяльності промисловості) інтегральні індекси конкурентоспроможності промислових секторів економіки України і Польщі на загальнодержавному та регіональному рівнях. За результатами аналізу виявлено сильні та слабкі сторони вітчизняної промисловості, вказано причини останніх і окреслено напрямки їх усунення.

1. Загальнодержавний рівень

Запровадження зони вільної торгівлі між Україною і країнами-членами ЄС актуалізує проведення транскордонних порівняльних оцінок задля виявлення конкурентних переваг промислового сектора національної економіки. Коректною така оцінка є для промисловості України і Республіки Польща як сусідніх країн, подібних за соціально-економічними характеристиками.

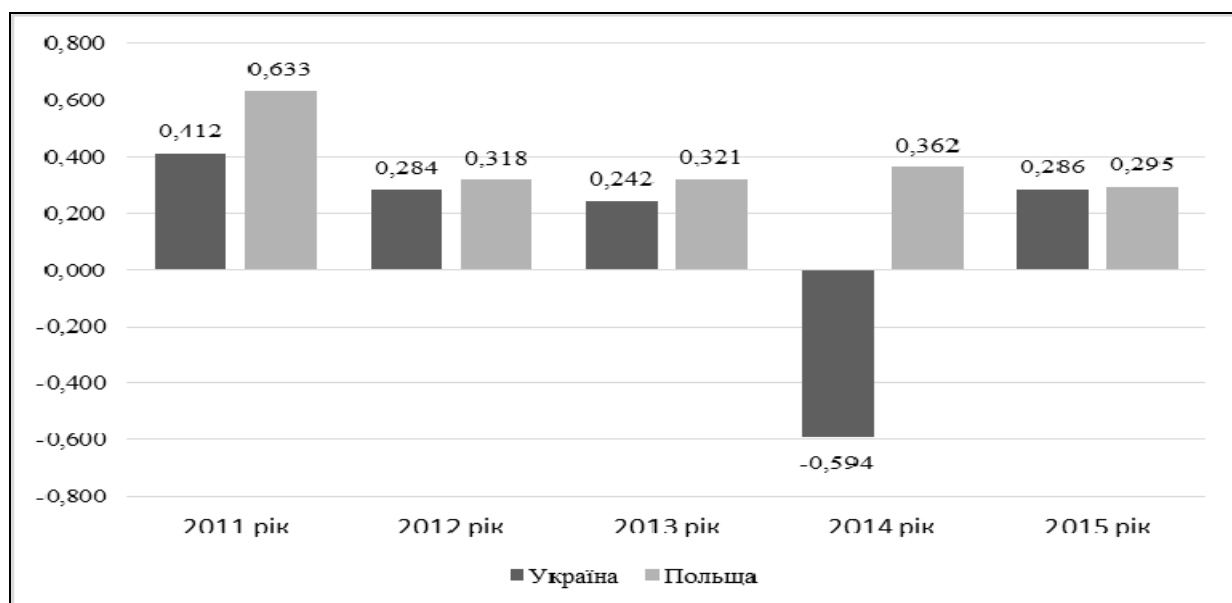
Україна переважає Польщу за площею майже удвічі (на 291 тис. кв. км або на 93%), а за кількістю населення – на 4,32 млн. осіб або на 11,3% (станом на 1 січня 2016 року). У Польщі активно функціонує 14 спеціальних економічних зон і 60 промислово-індустріальних парків. Натомість в Україні формально існує 11 спеціальних економічних зон і 12 промислово-індустріальних парків, із яких лише 4 реально функціонують. У структурі промисловості Польщі найвищі позиції (за обсягом виробництва) займає легка і харчова промисловість (як і в прикордонних із ЄС регіонах України), а у структурі промисловості України – чорна металургія і машинобудування.

Конкурентоспроможність промислового сектора економіки детермінується (визначається) територіальними особливостями і відображає відмінності в процесі розвитку певних видів виробництв (як за ступенем

наповнення ринку товарами, так і за ефективністю виробничої діяльності). Рівень конкурентоспроможності (або конкурентна позиція) суб'єктів промислової діяльності визначається рівнем їх конкурентних переваг.

Конкурентними перевагами промисловості є *ефективність* (виробничо-господарська і ресурсна) та *активність* (економічна, виробнича, технологічна, інноваційна, інвестиційна і експортна) функціонування суб'єктів промислової діяльності¹.

Шляхом інтегрування (методом середньої арифметичної) первинних показників, що відображають рівень ефективності та активності суб'єктів промислової діяльності, розраховуються так звані часткові інтегральні індекси (у розрізі конкурентних переваг). На основі значень часткових інтегральних індексів визначено загальний інтегральний індекс конкурентоспроможності промисловості України і Польщі (рис. 1).

Рис. 1. Інтегральний індекс конкурентоспроможності промисловості України і Польщі

¹ Згідно з методикою інтегральної оцінки конкурентоспроможності промислового сектора економіки регіону, розробленою відділом розвитку виробничої сфери регіону та інвестицій під керівництвом д.е.н., професора Ішук С.О.

Результати аналізу інтегрального індексу конкурентоспроможності промислових секторів економіки України і Польщі за 2011-2015 роки виявили, що загальний рівень конкурентоспроможності промисловості Польщі в усі роки аналізованого періоду був вищим, аніж промисловості України. Найбільшим цей розрив став у 2014 році (0,956 пункти), однак у 2015-му скоротився до мінімуму (0,009 пункти). Останнє свідчить про відчутну активізацію промислової діяльності в Україні.

Результати аналізу часткових інтегральних індексів конкурентоспроможності промислових секторів економіки України і Польщі виявили переважання значень більшості показників останньої, що є ознакою вищих конкурентних позиції промисловості цієї сусідньої країни (табл. 1).

Найвагоміші конкурентні переваги промисловості Польщі виявлено за *виробничо-господарською ефективністю* – упродовж аналізованого періоду із посиленням негативних тенденцій із 2012 року, коли різниця між показниками інтегральних індексів на користь Польщі склала 0,037 пункти (або 2,76 рази), а у 2015-му досягла 0,112 пункти (8,35 рази). Це зумовлено вищими значеннями у Польщі показників як рентабельності обороту і рентабельності активів (в Україні від'ємні значення із 2014 року), так і рентабельності операційної діяльності (на 5% у 2015 році).

За *інноваційною активністю* у 2015 році Польща переважала Україну у 1,9 рази (2,2 рази у середньому за аналізований період). Найбільше (у 4,75 рази у 2014 році) переважав показник частки витрат на інновації у загальному обсязі капітальних інвестицій, однак у 2015-му цей розрив скоротився до 2,62 рази. Також значне переважання промисловості Польщі (у понад 2 рази) спостерігалося за показником частки реалізованої інноваційної продукції. Водночас частка підприємств, що впроваджували інновації, в Україні у 2015 році зроста до 15,2% проти 12,1% у 2014-му (у Польщі – 16,1% проти 15,8%).

Таблиця 1

**Показники стану і результатів діяльності
промисловості України (У) і Польщі (П)**

(у долях одиниці)

Показник	2011		2012		2013		2014		2015	
	У	П	У	П	У	П	У	П	У	П
<i>Виробничо-господарська ефективність</i>										
Рентабельність обороту	0,045	0,066	0,016	0,054	0,01	0,055	-0,116	0,052	-0,103	0,053
Рентабельність операційної діяльності	0,047	0,069	0,034	0,059	0,030	0,059	0,016	0,059	0,008	0,058
Рентабельність активів	0,042	0,06	0,012	0,052	0,07	0,052	-0,083	0,047	-0,082	0,054
Інтегральний індекс	0,045	0,071	0,021	0,058	0,037	0,058	-0,061	0,056	-0,059	0,053
<i>Ресурсна ефективність</i>										
Фондовіддача	1,980	1,569	1,429	1,499	1,280	1,426	1,338	1,376	1,505	1,593
Продуктивність праці	0,389	0,375	0,423	0,397	0,417	0,400	0,493	0,395	0,495	0,398
Інтегральний індекс	1,185	0,972	0,926	0,948	0,849	0,913	0,916	0,886	1,000	0,996
<i>Економічна активність</i>										
Темп приросту фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування	0,880	0,0223	-0,64	-0,154	-0,36	0,028	-13,50	-0,045	0,080	-0,148
Темп приросту активів	0,131	0,133	0,267	0,041	0,066	0,047	0,074	0,052	0,085	-0,079
Інтегральний індекс	0,505	0,077	-0,186	-0,056	-0,147	0,037	-6,713	0,003	0,082	-0,113
<i>Виробнича активність</i>										
Темп приросту обсягу реалізованої промислової продукції	0,251	0,158	0,048	0,04	-0,033	0,009	0,08	0,015	0,219	0,026
Частка промислової продукції в обсязі реалізації продукції (робіт, послуг)	0,327	0,341	0,325	0,344	0,326	0,43	0,342	0,339	0,350	0,338
Інтегральний індекс	0,289	0,250	0,187	0,192	0,147	0,220	0,211	0,177	0,285	0,182
<i>Технологічна активність</i>										
Темп приросту необоротних активів	0,130	0,118	0,452	0,089	0,079	0,060	0,034	0,052	0,084	-0,114
Частка необоротних активів у активах	0,476	0,619	0,545	0,611	0,552	0,639	0,531	0,647	0,530	0,635
Інтегральний індекс	0,303	0,369	0,499	0,350	0,316	0,350	0,283	0,350	0,307	0,261
<i>Інноваційна активність</i>										
Частка підприємств, що впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств	0,128	0,165	0,136	0,15	0,136	0,161	0,121	0,158	0,152	0,161
Частка реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції	0,038	0,064	0,033	0,063	0,033	0,063	0,025	0,062	0,027	0,062
Частка витрат на інновації в загальному обсязі капітальних інвестицій	0,182	0,414	0,125	0,475	0,098	0,415	0,089	0,413	0,158	0,415
Інтегральний індекс	0,116	0,214	0,098	0,229	0,089	0,213	0,078	0,211	0,112	0,213
<i>Інвестиційна активність</i>										
Темп приросту капітальних інвестицій промислових підприємств	0,421	0,075	0,164	0,076	0,065	0,073	-0,116	0,146	0,016	0,157

Темп приросту прямих іноземних інвестицій у промисловість	0,085	6,989	0,127	-0,241	0,049	-0,516	-0,180	1,000	-0,104	-0,472
Частка промисловості в загальному обсязі надходжень ПП	0,347	0,252	0,315	0,593	0,310	0,656	0,323	0,301	0,306	0,360
Інтегральний індекс	0,284	2,439	0,202	0,143	0,141	0,071	0,010	0,483	0,073	0,015
Експортна активність										
Частка промислових товарів у загальному експорті товарів та послуг	0,753	0,834	0,712	0,829	0,683	0,845	0,675	0,861	0,613	0,881
Частка експорту в обсязі реалізованої промислової продукції	0,378	0,510	0,342	0,530	0,322	0,564	0,367	0,594	0,368	0,623
Інтегральний індекс	0,567	0,672	0,525	0,679	0,503	0,704	0,521	0,727	0,491	0,752
Загальний інтегральний індекс	0,412	0,633	0,284	0,318	0,242	0,321	-0,594	0,362	0,286	0,295

Побудовано за даними джерел:

Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.org.ua>

Офіційний сайт Центрального статистичного управління Польщі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stat.gov.pl/>

За рівнем *експортної активності* польська промисловість переважає українську в 1,5 рази. Це зумовлено передусім більшою часткою експорту в обсязі реалізованої промислової продукції, яка у Польщі постійно зростає: 62,3% у 2015 році проти 51% у 2011-му (в Україні навпаки – 36,8% проти 37,8% відповідно). Аналогічна тенденція характерна і для показника частки промислових товарів у загальному експорті товарів та послуг. Так, зокрема, у Польщі цей показник у 2015 році становив 88,1% проти 83,4% у 2011-му, а в Україні – 61,3% проти 75,3% відповідно.

Упродовж 2012-2014 рр. вищий рівень *економічної активності* був характерний для промисловості Польщі як наслідок відносно меншого зниження фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування, аніж в Україні. Однак, у 2015 році ситуація змінилася на протилежну – в Україні, на відміну від Польщі, промисловість досягла позитивного приросту цього показника. Також темпи приросту активів вітчизняної промисловості із 2012 року були вищими, аніж у Польщі, де вони у 2015-му стали від'ємними.

За рівнем *технологічної активності* українська промисловість переважала польську у 2012 і 2015 роках. Це зумовлено загалом вищими

темпами приросту необоротних активів, які мають тенденцію до зростання, а у Польщі, навпаки, - у 2015 році були від'ємними. Натомість частка необоротних активів у загальних активах промисловості в Україні є меншою у середньому на 10%, аніж у Польщі.

Інвестиційна активність промисловості України із 2012 року була вищою (за винятком 2014 року), аніж у Польщі. Це пов'язано зі зниженням темпів приросту прямих іноземних інвестицій у польську промисловість після значного їх зростання (майже у сім разів) у 2011 році. Із 2014 року темпи приросту капітальних інвестицій промислових підприємств Польщі зросли у понад 2 рази, але натомість частка польської промисловості в загальному обсязі надходжень прямих іноземних інвестицій за цей період скоротилася майже удвічі (до 36% у 2015 році проти 65,6% у 2013-му). В Україні цей показник стабільно перебуває на рівні 30%.

Українська промисловість незначно переважає польську (у 1,004 рази у 2015 році) за *ресурсною ефективністю* унаслідок досягнення вищого рівня продуктивності праці (у 1,12 рази у середньому за аналізований період). Останній тенденційно переважає аналогічний показник у Польщі (у 1,24 рази упродовж 2014-2015 рр.). Натомість значення показника фондівдачі в Україні із 2012 року (після падіння на 38,6%) є дещо нижчим, аніж у Польщі, зокрема у 2015 році у 1,06 рази.

Порівняно вищий рівень *виробничої активності* в Україні (за винятком 2013 року) зумовлений вищими темпами приросту обсягу реалізованої промислової продукції, зокрема на 19,3 відсоткові пункти у 2015 році. Однак така активність є лише наслідком поступового відновлення української промисловості після глибокої рецесії. Водночас значення показників частки промислової продукції в загальному обсязі реалізації продукції (робіт, послуг) в Польщі і Україні майже збігаються (33-35%), що свідчить про однаковий рівень індустріалізації цих країн.

У підсумку можна стверджувати, що низька інноваційна активність, поряд із неефективними використанням капіталовкладень і високою

витратністю господарської діяльності, негативно впливає на рівень конкурентоспроможності промисловості в Україні. Як наслідок, продукція багатьох вітчизняних товаровиробників на сьогодні є неконкурентною на зовнішніх ринках, а із запровадженням зони вільної торгівлі із країнами-членами ЄС може втратити і значну частку внутрішнього ринку через низькі якісні та цінові параметри. Звідси очевидною є актуальність оцінювання конкурентоспроможності промислового сектора економіки прикордонних регіонів із метою визначення перспектив їх участі у конкурентній боротьбі за європейський ринок продукції.

2. Регіональний рівень

Підкарпатське воєводство і Львівська область є прикордонними регіонами, подібними за багатьма соціально-економічними показниками. Водночас область переважає воєводство як за площею – на 4 тис. кв. км або на 22,3%, так і за кількістю населення – на 406,5 тис. осіб або на 19,1% (станом на 1 січня 2016 року).

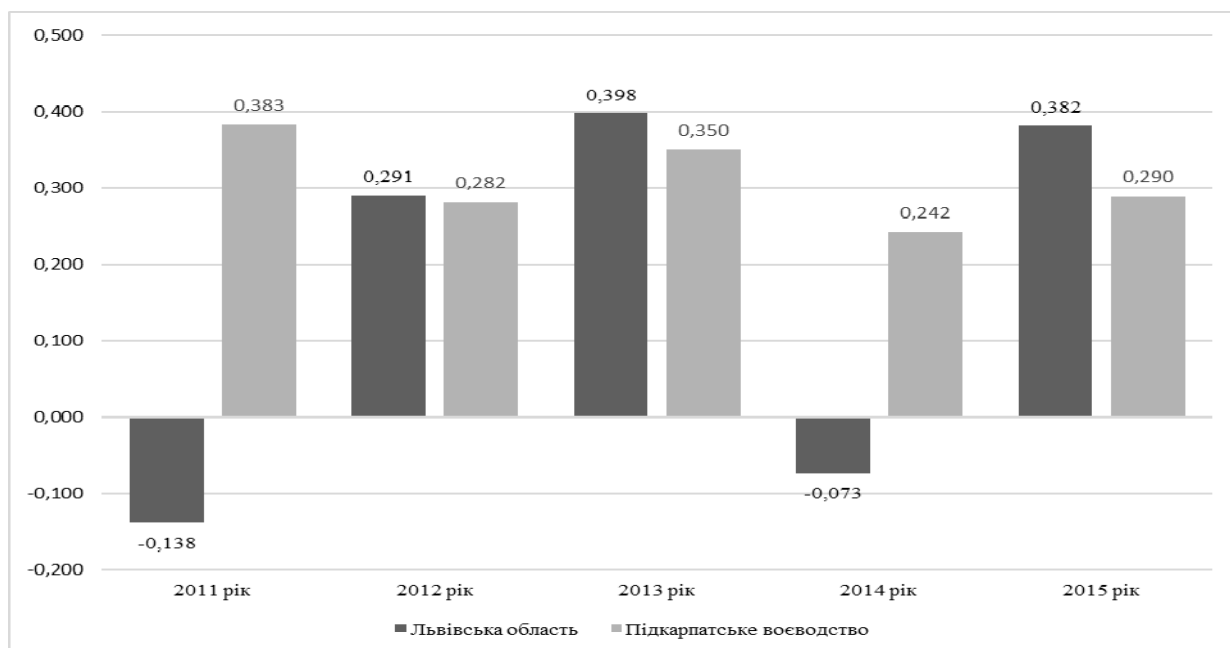
У Підкарпатському воєводстві активно функціонує спеціальна економічна зона «Євро-Мелец» і два промислово-індустріальні парки. Натомість у Львівській області формально існують дві спеціальні економічні зони та ведеться робота зі створення чотирьох промислово-індустріальних парків.

Промисловість воєводства – диверсифікована і поділяється на такі кластери: «Авіаційна долина», «Інформаційно-технологічний», «Гірничодобувний», «Переробка пластмас», «Зварювальні технології», «Харчові продукти». У Львівській області створено три промислові кластери: «Вантажопідіймальна техніка», «Деревообробка та меблеве виробництво», «Виробництво альтернативної енергії».

Промислові сектори Підкарпатського воєводства і Львівської області мають подібні характеристики, зокрема:

- добре розвинена добувна промисловість – у воєводстві налагоджено виробництво природного газу та сирової нафти (45% від видобутку Польщі), а в області, окрім нафти і газу, здійснюється видобуток кам'яного вугілля та є перспектива видобутку сланцевого газу;
- серед видів переробної промисловості найбільше розвинуте виробництво харчових продуктів та обробка деревини;
- висока залежність від давальницької сировини (машинобудування і легка промисловість).

Розрахунок інтегрального індексу конкурентоспроможності промисловості Львівської області і Підкарпатського воєводства (рис. 2) виявив тенденцію до зростання із 2012 року загального рівня конкурентоспроможності промислового сектора економіки області (за винятком 2014 року), який у 2015-му перевищив аналогічний показник воєводства на 0,092 пункти, або у 1,32 рази.

Рис. 2. Інтегральний індекс конкурентоспроможності промисловості Львівської області і Підкарпатського воєводства

Однак, хоча загальний рівень конкурентоспроможності промисловості Львівської області є вищим, ніж Підкарпатського воєводства, результати

аналізу часткових інтегральних індексів виявили переважання значень більшості визначальних показників останнього (табл. 2).

Таблиця 2

**Показники стану і результатів діяльності промисловості
Львівської області (О) і Підкарпатського воєводства (В)**

(у долях одиниці)

Показник	2011		2012		2013		2014		2015	
	О	В	О	В	О	В	О	В	О	В
<i>Виробничо-господарська ефективність</i>										
Рентабельність обороту	0,024	0,053	0,009	0,045	0,026	0,070	-0,089	0,052	-0,050	0,065
Рентабельність операційної діяльності	0,032	0,056	0,017	0,048	0,038	0,075	0,015	0,055	0,010	0,069
Рентабельність активів	0,020	0,052	0,007	0,042	0,018	0,069	-0,073	0,053	-0,050	0,051
Інтегральний індекс	0,025	0,054	0,011	0,045	0,027	0,071	-0,049	0,053	-0,030	0,062
<i>Ресурсна ефективність</i>										
Фондовіддача	1,890	1,210	1,566	1,131	1,302	1,140	1,389	1,365	2,224	1,754
Продуктивність праці	0,247	0,169	0,271	0,188	0,219	0,194	0,257	0,189	0,474	0,197
Інтегральний індекс	1,069	0,690	0,918	0,660	0,761	0,667	0,823	0,777	1,349	0,976
<i>Економічна активність</i>										
Темп приросту фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування	-7,140	0,357	-0,597	-0,117	1,914	0,639	-4,891	-0,260	0,000	-0,156
Темп приросту активів	0,0747	0,320	0,152	0,110	0,141	0,037	-0,032	-0,096	0,178	-0,054
Інтегральний індекс	-3,533	0,339	-0,222	-0,004	1,028	0,338	-2,462	-0,178	0,089	-0,105
<i>Виробнича активність</i>										
Темп приросту обсягу реалізованої промислової продукції	0,263	0,124	0,077	0,069	-0,007	0,045	0,143	-0,011	0,780	0,017
Частка промислової продукції в обсязі реалізації продукції (робіт, послуг)	0,265	0,283	0,264	0,296	0,264	0,297	0,264	0,295	0,393	0,298
Інтегральний індекс	0,264	0,204	0,171	0,183	0,129	0,171	0,204	0,142	0,587	0,158
<i>Технологічна активність</i>										
Темп приросту необоротних активів	0,092	0,241	0,300	0,144	0,193	0,037	0,072	-0,173	0,112	-0,058
Частка необоротних активів у активах	0,455	0,670	0,513	0,640	0,537	0,660	0,594	0,660	0,454	0,650
Інтегральний індекс	0,274	0,456	0,407	0,392	0,365	0,349	0,333	0,244	0,283	0,296
<i>Інноваційна активність</i>										
Частка підприємств, що впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств	0,098	0,076	0,11	0,069	0,120	0,063	0,126	0,068	0,184	0,075
Частка реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції	0,015	0,054	0,021	0,057	0,030	0,651	0,021	0,073	0,017	0,075
Частка витрат на інновації в загальному обсязі капітальних	0,068	0,505	0,106	0,479	0,074	0,445	0,08	0,643	0,076	0,621

інвестицій										
Інтегральний індекс	0,060	0,212	0,079	0,202	0,075	0,386	0,076	0,261	0,092	0,257
Інвестиційна активність										
Темп приросту капітальних інвестицій промислових підприємств	0,207	0,191	0,110	0,055	0,319	0,089	-0,213	0,066	0,327	0,068
Темп приросту прямих іноземних інвестицій у промисловість	0,018	1,121	0,718	0,014	0,138	0,084	-0,283	-0,224	-0,119	-0,128
Частка промисловості в загальному обсязі надходжень ПІІ	0,273	0,466	0,390	0,663	0,425	0,712	0,378	0,514	0,367	0,541
Інтегральний індекс	0,166	0,586	0,406	0,244	0,294	0,295	-0,039	0,119	0,192	0,160
Зовнішньоекономічна активність										
Частка промислових товарів у загальному експорті товарів та послуг	0,857	0,874	0,824	0,874	0,713	0,813	0,702	0,795	0,665	0,793
Частка експорту в обсязі реалізованої промислової продукції	0,287	0,182	0,295	0,201	0,285	0,228	0,362	0,240	0,325	0,245
Інтегральний індекс	0,572	0,528	0,560	0,538	0,508	0,521	0,532	0,518	0,495	0,519
Загальний інтегральний індекс	-0,138	0,383	0,291	0,282	0,398	0,350	-0,073	0,242	0,382	0,290

Побудовано за даними джерел:

Офіційний сайт Головного управління статистики у Львівській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.org.ua>

Офіційний сайт Статистики Підкарпатського воєводства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rzeszow.stat.gov.pl/>

Так, польська промисловість на мезорівні повністю переважає українську за рівнем *виробничо-господарської ефективності* (як і на макрорівні). Зокрема показники рентабельності обороту, операційної діяльності і активів у Підкарпатському воєводстві упродовж 2011-2015 рр. переважали аналогічні показники у Львівській області, а з 2013 року ця перевага ще більше посилилася і досягла у 2015 році, відповідно, 7, 6,8 і 5,6 відсоткових пунктів.

Інноваційна активність промисловості Підкарпатського воєводства у середньому була вища у 3,45 рази, однак у 2015 році цей розрив скоротився до 2,8 разів унаслідок збільшення у Львівській області частки підприємств, що впроваджували інновації, майже удвічі: із 9,8% у 2011 році до 18,4% у 2015-му (у воєводстві цей показник становив, відповідно, 7,6% і 7,5%, а упродовж 2012-2014 рр. – менше 7%).

Водночас показники частки реалізованої інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції, а надто – частки витрат

на інновації у загальному обсязі капітальних інвестицій у воєводстві суттєво вищі (відповідно у 4,4 і 8,2 рази у 2015 році), аніж в області.

Експортна активність промисловості у Львівській області і Підкарпатському воєводстві перебуває приблизно на однаковому рівні із перемінним переважанням сторін у межах 3-5 відсотків. Так, перевага воєводства у 2015 році стала наслідком прискорення тенденційного зниження в області частки промислових товарів у загальному експорті товарів та послуг до 66,5% проти 85,7% у 2011-му (у воєводстві, відповідно, 79,3% проти 87,4%). Водночас частка експорту в обсязі реалізованої промислової продукції в області упродовж всього аналізованого періоду була вищою у середньому на 9,16%. Тут варто зазначити, що за цим показником Львівська область перебуває майже на рівні України (32,5% проти 36,8% у 2015 році), а Підкарпатське воєводство – у понад 2,5 рази нижче, аніж Польща загалом (24,5% проти 62,3%).

Індекс інвестиційної активності промисловості у Підкарпатському воєводстві після відчутного зростання (на 0,121 пункти у 2011 році) із 2012 року тенденційно знижувався, що зумовлено скороченням темпів приросту надходжень прямих іноземних інвестицій до від'ємних значень у 2014-2015 рр. (як і у Львівській області). У підсумку у 2015 році значення цього індекса у воєводстві стало нижчим від аналогічного показника в області на 0,032 пункти і становило 0,160 проти 0,586 у 2011-му. Водночас за показником частки промисловості в загальному обсязі надходжень прямих іноземних інвестицій воєводство переважало область в усі роки аналізованого періоду у середньому у 1,58 рази. Натомість темпи приросту капітальних інвестицій промислових підприємств в області були вищими (за винятком 2014 року): від 1,084 рази у 2011 році до 4,8 рази – у 2015-му.

За *технологічною активністю* промисловість Львівської області переважала промисловість Підкарпатського воєводства упродовж 2012-2014 рр. у середньому у 1,12 рази. У 2015 році інтегральний індекс технологічної активності в області знизився на 0,05 пункти і став незначно меншим (на 0,013 пункти) за індекс воєводства, який, своєю чергою, зріс на 0,052 пункти. Це

зумовлено зменшенням частки необоротних активів у загальних активах промисловості області на 14% (до рівня 2011 року), яка упродовж аналізованого періоду була стабільно нижчою (у середньому на 14,6%), аніж у воєводстві. Однак темпи приросту необоротних активів у промисловості області із 2012 року були вищими (у воєводстві із 2014 року – від’ємні).

Економічна активність промисловості як у Львівській області, так і в Підкарпатському воєводстві в аналізованому періоді (за винятком 2013 року) була порівняно невисокою, що зумовлено передусім зниженням фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування в цих регіонах до від’ємних значень, а у воєводстві – ще й тенденційним зменшенням темпів приросту активів (із 2014 року – до від’ємних). Натомість в області у 2015 році темп приросту активів склав 17,8 відсоткових пункти, що (разом із припиненням зниження фінансового результату) спричинило зростання індексу економічної активності на 2,55 пункти.

Рівень *виробничої активності* у Львівській області був вищим (за винятком 2012-2013 рр.), аніж у Підкарпатському воєводстві, а у 2015 році ця перевага досягла 3,72 рази проти 1,44 рази у 2014-му. Це зумовлено зростанням в області темпів приросту обсягів реалізованої промислової продукції (на 63,7 відсоткових пунктів) після різкого їх зниження у 2013 році до від’ємних значень, а також збільшенням на 12,9% частки промислової продукції в обсязі реалізованої продукції (робіт, послуг), що на 9,5% перевищило значення аналогічного показника у воєводстві. За умови збереження позитивної динаміки названих показників рівень індустріалізації економіки області може зрости.

Львівська область повністю переважає Підкарпатське воєводство за *ресурсною ефективністю* – у 1,38 рази у 2015 році і у 1,31 рази у середньому за аналізований період. Однак варто зауважити, що суттєве зростання в області рівня продуктивності праці у 2015 році (у 1,84 рази) і переважання значень аналогічного показника у воєводстві (у 2,4 і 1,57 рази відповідно) є наслідком не лише нарощення темпів приросту реалізованої промислової продукції, але й зменшення середньої кількості працівників у промисловості на 3,6% (в Україні

– на 11,2%). Водночас переважання фондівдачі у промисловості області є стабільним – 1,27 рази.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що у 2015 році (після різкого падіння у 2014-му) розрив між рівнями конкурентоспроможності промисловості Підкарпатського воєводства і Львівської області суттєво збільшився на користь останньої і склав 0,092 пункти (у 2013 році цей розрив становив 0,048 пункти). Найбільше в області зросли значення показників ресурсної ефективності – продуктивності праці (1,84 рази) і фондівдачі (1,6 рази) та виробничої активності – темпу приросту реалізованої промислової продукції (5,45 рази) і (1,49 рази).

Підстави для оптимістичних прогнозів щодо подальших перспектив розвитку промислового сектора економіки Львівської області, а відтак підвищення рівня його конкурентоспроможності, дає збільшення темпів приросту активів (зокрема необоротних) і капітальних інвестицій промислових підприємств, а також частки підприємств, що впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств.

Натомість абсолютно незадовільним у Львівській області (як і Україні загалом) є рівень прибутковості та інноваційної активності промислових підприємств. Так, частка витрат на інновації у загальному обсязі капітальних інвестицій у 2015 році в області була у понад 8 разів нижчою, аніж у воєводстві (7,6% проти 62,1% відповідно). На макрорівні різниця між значеннями цього показника була втричі меншою – 2,63 рази на користь Польщі (15,8% проти 41,5% відповідно).

Для вирішення цих проблем необхідно, з одного боку, покращити макроекономічні умови функціонування суб'єктів промислової діяльності в Україні у напрямку сприяння розширенню внутрішнього попиту на вітчизняну промислову продукцію і збільшенню її пропозиції, а також удосконалення системи управління якістю промислової продукції та забезпечення міжнародної сертифікації підприємств, а з іншого – підвищити *ефективність капіталовкладень* та *рівень упровадження інновацій* у виробництво.